

Πολιτική βούληση

Του **ΓΚΙΚΑ Α. ΧΑΡΔΟΥΒΕΛΗ***

Μετά την επιδείνωση της διεθνούς κρίσης τον Σεπτέμβριο του 2008, τα περιθώρια δανεισμού του ελληνικού Δημοσίου σε σχέση με το γερμανικό, εκτινάχθηκαν σε δυσθεώρητα ύψη και σήμερα βρίσκονται στο 2,4%. Αυτό σημαίνει ότι επενδυτές ουδέτεροι στον κίνδυνο θεωρούν ότι η πιθανότητα παντελούς χρεοκοπίας του ελληνικού Δημοσίου είναι μεγαλύτερη του 20% στην επόμενη δεκαετία! Αν και πιστεύω ότι οι αγορές ομολόγων σήμερα είναι υπερβολικές στην αντίδρασή τους, εν τούτοις, δικαίως οι δανειστές μας, φοβούνται για την ικανότητά του Δημοσίου να πληρώσει στην ώρα του και στο ακέραιο αυτά που χρωστάει στους ομολογιούχους. Αλλωστε και σήμερα το Δημόσιο είναι από τους χειρότερους κακοπληρωτές. Οι αγορές ομολόγων προφανώς επικεντρώνονται στις μεγάλες ανισορροπίες της ελληνικής οικονομίας, οι οποίες αν δεν διορθωθούν, θα οδηγήσουν τη χώρα σε στασιμότητα διαρκείας και σε πραγματική απόκλιση από τις ανεπτυγμένες χώρες της Ε.Ε.

Οι ανισορροπίες είναι γνωστές: (1) έλλειμμα ανταγωνιστικότητας, που φαίνεται τόσο από το τεράστιο έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών (14% ΑΕΠ) όσο και από την ακρίβεια των προϊόντων και υπηρεσιών μας, δηλαδή από τον σταθερά υψηλότερο ελληνικό πληθωρισμό, (2) αναποτελεσματικός δημόσιος τομέας, που όχι μόνο δεν μπορεί να ελέγξει τις δαπάνες του ή και να περιορίσει την παραοικονομία, αλλά παρεμποδίζει και τα υγιή τμήματα του ιδιωτικού τομέα να αναπτυχθούν σωστά, (3) ανισοκατανομή των εισοδημάτων και του παραγόμενου πλούτου, η οποία αναμένεται να επιδεινωθεί στο μέλλον από την πολιτική αδυναμία επίλυσης του ασφαλιστικού. Χρειαζόμαστε πολιτική βούληση με πράξεις και όχι λόγια, ένα μακροχρόνιο σχέδιο ενίσχυσης των συγκριτικών μας πλεονεκτημάτων, περισσότερο ανταγωνισμό στις αγορές αγαθών και υπηρεσιών με καλύτερη εποπτεία, καλύτερη Παιδεία με αλλαγή νοοτροπίας, ένα αποτελεσματικότερο σύστημα Υγείας, λιγότερη γραφειοκρατία, βελτίωση εσόδων και δαπανών του κράτους, πάταξη της παραοικονομίας, ολική ασφαλιστική μεταρρύθμιση και όχι σε δόσεις. Η κρίση μας αφυπνίζει και μειώνει το πολιτικό κόστος των απαιτούμενων μεταρρυθμίσεων.

* Καθηγητής, Τμήμα Χρηματοοικονομικής και Τραπεζικής Διοικητικής Πανεπιστημίου Πειραιώς, Chief Economist, Eurobak EFG Group